

JURBARKO R. VADŽGIRIO PAGRINDINĖ MOKYKLA
SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO
MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Jurbarko rajono Vadžgirio pagrindinės mokyklos tvarkos aprašo (toliau - Tvarkos aprašas) paskirtis - sukurti saugią, mokinio (ugdytinio) asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką mokykloje, kurioje mokiniai (ugdytiniai) jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami.

2. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

2.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

2.2. kiekvienas mokyklos pedagoginis ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti.

3. Visi mokyklos darbuotojai ir mokiniai (ugdytiniai) pasirašytinai turi būti supažindinti su mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka:

3.1. mokyklos raštinės vedėja pasirašytinai supažindina pedagoginius ir kitus darbuotojus;

3.2. klasės (grupės) vadovas pasirašytinai supažindina auklėtinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. patyčios - tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

4.2. patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

4.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

4.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

4.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

4.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.;

4.3. patyčias patiriantis mokinys (ugdytinis) - mokinys (ugdytinis), iš kurio yra tyčiojamasi;

4.4. besityčiojantysis/skriaudėjas - mokinys (ugdytinis) ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

4.5 patyčias patiriantis suaugęs - pedagoginis ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai), ugdytinis (-iai);

4.6. patyčių stebėtojas - mokinys (ugdytinis), matantis ar žinantis apie patyčias;

4.7. patyčių prevencija - veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės švietimo, informavimo ir kitų priemonių;

4.8. patyčių intervencija - visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

4.9. patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną - patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

II. PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

6. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos direktorius, vaiko gerovės komisija, klasių (grupių) vadovai, o jos vykdyme dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai (priedas Nr. 1, priedas Nr. 2).

7. Mokyklos veikla ir valdymas:

7.1. Mokyklos direktoriaus:

7.1.1. įsakymu patvirtina Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Jurbarko rajono Vadžgirių pagrindinėje mokykloje tvarkos aprašą, atsako už jo įgyvendinimą mokykloje;

7.1.2. gavęs raštišką pranešimą, kad mokinys (ugdytinis), pedagoginis ar kitas darbuotojas patiria smurtą ar patyčias ar pats smurtauja ar tyčiojasi, sudaro darbo grupę patyčių ar smurto atvejui iširti;

7.1.3. informuoja Jurbarko rajono savivaldybės merą, administracijos direktorių, Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėją ir Jurbarko rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyrių;

7.1.4. paskiria socialinį pedagogą, kuris koordinuoja Priemonių įgyvendinimą mokykloje ir veda Patyčių registracijos žurnalą;

7.2. vertybės: mokykla puoselėja pozityvias vertybes ir bendruomeniškumą (mandagumą, paslaugumą, rūpinimąsi kitais, pagarba, pasitikėjimą, solidarumą, lygiateisiškumą ir kt.), kurias atitinka visų mokyklos darbuotojų elgesys ir veikla;

7.3. elgesio normos: mokykloje susitarta dėl elgesio taisyklių, kuriose aiškiai reglamentuojamas tiek pozityvus / laukiamas, tiek neleistinas / nepageidaujamas mokinių elgesys, numatomi mokinių skatinimo, motyvavimo už pozityvų elgesį priemonės ir būdai, jie yra žinomi ir suprantami visiems mokyklos bendruomenės nariams, jais vadovaujasi kiekvienas mokyklos darbuotojas, siekdamas atpažinti ir pastiprinti pozityvų mokinių elgesį;

7.4. pareigybių aprašymai ar pareiginiai nuostatai: mokyklos darbuotojų pareigybių aprašymuose ar pareiginiuose nuostatuose numatyta atsakomybė už emociškai saugios mokymo(si) aplinkos mokykloje puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias pagal mokyklos nustatytą tvarką;

7.5. bendradarbiavimas: mokykla, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėje esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

8. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas:

8.1. nuosekliai ir reguliariai ugdyti mokinių (ugdytinių) socialines ir emocines kompetencijas.

8.2. ne rečiau kaip kartą per ketverius metus pedagoginiai darbuotojai tobulina kvalifikaciją mokinių (ugdytinių) socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje, taip pat tobulina asmenines socialines ir emocines kompetencijas.

9. Mokyklos vaiko gerovės komisija:

9.1. rūpinasi saugios ir palankios mokiniams (ugdytiniams) aplinkos kūrimu;

9.2. vadovaudamasi mokyklos veiklos kokybei įsivertinti ir tobulinti skirtais instrumentais ar kitais pasirinktais būdais (apklausa, stebėjimu, pokalbiais ar kt.), reguliariai renka informaciją apie mokymo(si) aplinkos saugumą, mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius ir identifikuoja aktualias problemas.

10. Pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimas:

10.1. mokyklos bendruomenės narių santykiai: mokykloje kuriama mokymo(si) aplinka, palanki asmenybės ūgčiai, kuriami pozityvūs, tarpusavio pagarba, parama ir pasitikėjimu, bendromis vertybėmis grįsti santykiai, puoselėjamos mokinių stiprybės ir galios, skatinami ir stiprinami bendrumo, tapatumo ir priklausymo mokyklos bendruomenei jausmai;

10.2. nenutrūkstamas procesas: pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimas ir puoselėjimas yra nenutrūkstamas, cikliškas procesas.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Visi dokumentai, esantys mokinio (ugdytinio) asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu (ugdytiniu) ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio (ugdytinio) teises ir teisėtus interesus.

12. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje atliekama anoniminė mokinių (ugdytinių), jų tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pedagogų apklausa, siekiant išsiaiškinti patyčių situaciją mokykloje. Duomenys apibendrinami ir pagal gautus rezultatus sudaromas veiklų planas kitiems mokslo metams.

13. Tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

JURBARKO RAJONO VADŽGIRIO PAGRINDINĖ MOKYKLA PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, vai.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
<p>Į Į <i>Fizinės</i>-, vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);</p> <p>Į Į <i>Socialinės</i>: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra i—i nepageidaujamas ar atstumiamas;</p> <p style="text-align: center;"><i>Elektroninės</i> <i>Kiti pastebėjimai</i></p>	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio (ugdytinio), <i>patyrusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (ugdytinio), <i>kuris tyčiojosi</i> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (ugdytinio), <i>stebėjusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:**Veiksmų po įvykio, planas su:**

Mokiniu (ugdytiniu), patyrusiu patyčias:	
Mokiniu (ugdytiniu), kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

**JURBARKO RAJONO VADŽGIRIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS PLANAS**

